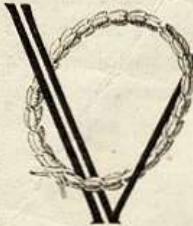

OKOVAN DELIJA

bijeli jedra varoš misam kći
That isn't a superstition-it's a truth of the sea that people ashore aren't able to understand.

Joan Lowell: »The Flyin' Gull.«

EC je dugo usidrena na jednom i istom mjestu: u staroj luci, uza sam kraj, pod nekakvim izbočenim, raznim, zakržljanim biljkama obraslim kukom. Strani slikari i amateri zadržavaju se često u tom kutiću: valjda zbog vode, koja je tu gotovo uvijek mirna: čas zelena, čas žuta, ovdje tamna a ondje obasjana nekim zaista čudnim svjetlom.

Opremljena je kao »luger«, a korito joj je gotovo uvijek zastro nekakvim obagnjilim, požutjelim ostacima jedara. Jure Vičić uvjerava, da on to čini kako bi bajagi svoju »Elinor« obranio od sunca, dok svak zna, da je pokriva zato, da se na njoj ne vide neke »ogrebotine«, preko kojih nije već dugo prešla bijela boja, jer Jure nema čime da je nabavi.

Na pitanje: zašto je ne raspremi i ne proda kao »staro željezo«, odgovara jednima, da još nije dotele dospjela, a drugima, što su mu po srcu i čudi nešto bliži: ~~teh~~: da kud bi on, što bi, da mu ruke nemaju što da prikupe, nategnu, zavrnu...

Meni pak, koji sam mu najbliži, došapnuo je nekom zgodom:

— Ne mogu ja nje ni dati ni prodati... U zgori kazaući i zašto.

I on me jednog dana zaista pozvač na usidreni brod. Meni ponuđeno mjesto na »tambuću«, a sâm se spusti nasuprot, na »kavobandu«. Jednom se rukom uhvati za sartije, a drugom je prelazio preko čela, kao čovjek, koji hoće da skupi neke stare, već davno pohranjene uspomene.

Odjeven traljavo, bosonog, gologlav, s vlasima progrušanim, raskuštranim, neobrijan, koščat, mršav, s onim nekim izrazom ponizne odanosti u malim očima, doimao se bijedno. No tek bi stao da priča o moru ili o svome brodu, njegovo bi se lice u jedan mah kao preobrazilo i pred vašim bi se očima stvorio pravi čovjek od mora. Ne mornar — u onom užem smislu riječi — (u životu nije nikada dospio dalje Otranta), već baš onako, kaošto rekoh: čovjek od mora.

Takvim mi se je prikazivao i sada, dok je sabirao u glavi one neke svoje uspomene.

— Nego — započe — da se razumijemo: ako ne vjeruješ, da može i brod imati dušu, ne trebaš ti da slušaš, ni ja da govorim...

Ne znam, kojom sam kretnjom, da li rukom ili glavom, pokazao, da vjerujem... Jure je svakako pogodio, što sam htio reći, jer je odmah zatim posegnuo rukom u njedra, izvadio lulu i stao da je napunja: znak, da bi pripovijest mogla i duže da potraje.

Da nekako ispunim šutnju, što je sada nastala, napomenu Vičiću Kitajce, koji također vjeruju u dušu svojih »džunka«. Kad naime one njihove lađe ostare, ožive nekim tajnovitim životom, tako da se same od sebe, instinkтивno, uklanju grebenima, sikama i drugim opasnostima.

Kao da je prečuo, mahnu Jure rukom i prihvati:

japanska Čopara
Vila Dobr: Pravo res, p...
već u ono dobro gledaš samanje
potra... lojno ali dezel

— Moj je život, kako znaš, sasvim promašen... ~~OMOT 142~~

Tu malo jače potegnu iz kamiša, pa kad se dim, što mu obavio glavu, malo razrijedi, nastavi:

— Oca odnio val, mati prokleta more, pa kad ono jednog dana stupih pred nju, da cu i ja na nju, ona se suprotnu, otjera me u neke gospodske škole, iz kojih izidoh s drugim redom — i eto me ni pečena ni kuhana. Pripovijest, kakvih čes čuti na stotine diljem ovoga našega mora. Otada se lačah čas ovoga čas onoga, i tek bih se čega malo dotakao, eno me već na putu k moru, do kakve bracere, trabakula, ili »kutera«, i tu bih stao, gledao, slušao i njušio svom dušom i cijelim tijelom, da upijem sve, što je strujalo iz njihovih korita, sartija i jedara.

.... Odjeven traljavo, bosonog, gologlav, doimao se je kao pravi čovjek od mora...

Najviše sam se zadržavao pred jednim bijelim »lugerom«, što se već dvije ili tri nedjelje nalazio u luci. Ima slučajeva, gdje dostaje jedan sâm pogled, da ti žena omili. Slično je i s lađom: baciš na nju oko, i već ne možeš, da ga s nje otkineš. Tako mi se i ona, čim je prvi put ugledah, uvukla u dušu — i nikako otuda van. Čovjek će dati ljubav svoju i kamenu, što ga je zavolio, zašto da je ja ne dam lađi, koja mi je ušla u sreću?

Na krmi zlatilo joj se ime — »Elinor«.

Ja sam volio i škune i bracere i sve ostale lađe u luci, ali kako su mi se sada najednom učinile zdepaste i nezgrapne prema njoj onako gipkoj, finoj, elegantnoj!

Jednog tmurnog dana stojim ti ja na pristanu i gledam je, kako se otmjeno pokreće i njiše na moru, što je postajalo sve nemirnije. Ne potraja dugo, a to se razmaha silovit vjetar, mire se žestoko uspjeni, a voda i u luci uskomeša. Sve se lađe u njoj vragometno uznjihale. Uzeta i lanci, kojima su privezane, da popucaju: čas se spuštaju, čas napinju, a brodovi škripe, ljuštu se — sad im je pod vodom kljun, sad krma, a sad misliš, da će poletjeti nekud u uzduh. Najviše trpi »Elinor«. Nekoliko sam se puta pobojao: nà — sad će tresnuti na kraj i rastući se u tisuću komada.

Bio čas, kad joj se »bompreš« zatvao u valobran i sav se prelomio. Ponovi li se to još jednom, udari li lijepa ladica još jedanput onakvom silom o kamen — nestaje je. Mornari u luci zaposleni svak oko svoje lađe — ko će za nju da se pobrine, neću li ja? I tako, kad ju je sila mora opet digla, da će s njome o kamen, ja se — ne pitajući što će, ni što neću — zaletim na palubu, časkom se uhvatim za jarbol, onda se otisnem i dokliznem do krme. Jedan pogled na lanac i vidjeh, da je sidro popustilo. Nije dakle druge, nego ponijeti uže na suprotni kraj i ondje ga dobro privezati. Čuna u blizini nema, te ja pljus u vodu i držeći u ruci drugi kraj konopa doplivam do kraja, dok je brod poput jagnjeta puštao, da ga vučem natrag. I kad ga dobro pričvrstih, bacim se opet u vodu pa na brod, da vidim, da li je i tamo sve u redu. Ja na palubu, a to s mene voda kao potok. Na cipelama donio sam i nešto blata, pa da ne bude većeg kvara, spustih se na tambuć, da se izujem, kad mi baš uto pane oko na čovjeka, što me je sa pristana neprestano gledao i sve mi se nekako čudno smiješio. I ja mu se nasmiješih i držim, da smo nas dvojica u taj trenutak postali prijatelji. Mislim, da se i druguda po moru sklapaju ovakva brza prijateljstva.

On je sve video, pa kad je malo zatim more pojenario i on stao na brod, uhvati me za ruku i u znak zahvalnosti čvrsto mi je stisne.

Bio je say u bijelom platnu, sa šeširom u ruci, visok, obrijan, po licu još prilično mlad. Govorio je njemački, ali pogled mu je bio takav, da bi ga razumio i da ne znaš tog jezika.

Dok sam ja skidao s nogu svoje teške, zgužvane cipele, on se za čas spusti dolje u kabину, ali samo za kratko vrijeme. Poslije tri četiri časa izide opet na dvor i reče mi, nek siđem u komoricu, da se presvučem. Stao sam da se skanjivam, ali on me ljupko turnu niza ljestve, i ja se u tren oka nadoh pred stolom, na kome je čekala čitava kapetanska uniforma s kapom, što se od pustoga zlata sjala kao sunce.

Kad se malo iza toga pogledah u zrcalo, u prvi se mah nisam ni prepoznao.

— All right! — čuh iza sebe glas mog novopečenog prijatelja. Okrenuh se, od smetnje nisam znao što bih, već sam se samo smijuckao. I on se nasmija i tapšajući me po ramenu neprestano ponavlja: — All right!

Onda me povede u kavanu, gdje smo ostali do noći. Tu sam saznao, da je grofovskog koljena i da su mu stariji bili nekakvi moreplovci. Valjda otuda i ona njegova velika ljubav k moru.

Što je do mene, napomenuh, tu je ljubav meni more samo dalo, a opet nije rečeno, da u mojim žilama ne otkucava ponešto i krvi kojeg Uskoka ili kakvog drugog jadranskog »korsara«. To mu se svidje, ponovo me potapša po ramenu, kao da bi htio reći, da me razumije — i mi se još tjesnije sprijateljismo.

— Ti si od danas kapetan na »Elinori«. Kada ti se god prohtije, digni sidro i putuj kud te volja — reče mi te iste noći na rastanku.

Nikada nisam osjetio kao tada, da je život nešto, što je zaišta vrijedno da se proživi. Ja sam se na onome brodu skroz preporodio i uvjerio, da ko ima u sebi mora, nek se ne drži kraja, jer će na njemu svršiti kao žaba.

»Elinor« je otada bila sva moja skrb, sva moja misao. Od jutra do mraka vrzao sam se po njoj, i vršio sve radnje: inspirao palubu, bojadisao korito, svjetlao, čistio, katramao... Ali je zato i ona bila kao nevjesta: bijela, svijetla, uvijek nasmijana. Pa kad bih onako u koje poslijepodne, za svježeg »maistrala«, digao jedra i okrenuo joj kljun na široko more, bilo ih je, koji su na pristanu na moj račun pjevali onu našu staru:

Vozila se po moru galija,
U njoj sjedi okovan delija...

I tako su me otada i nazivali i govorili, da me je »Elinor« općinila, okovala... Pa možda je na tome bilo nešto i istine. Meni bi se često pričinilo, naročito uveče, kad bih je odlazeći još jednom sa pristana obavio pogledom, da i ona mene gleda i kao da bi htjela, nešto da mi kaže... I vidiš — hoćeš li vjerovati? — mene je već tada nešto poškakljalo u glavi, te uzeh da se pitam: nema li možda i ona brodica tamo neku svoju dušu?

Jednog dana isplovili smo na Vela Vrata, do pod sam Lošinj, da vidimo »sprovod« Franca Ferdinanda i žene mu Sofije. Neću lako zaboraviti časa, kad je ono na jugu obzorje potamnjelo od dima. To je bila carska eskadra... Bližala se teško, uz nekakav čudan, dubok šum mora i strojeva.

I sad mislim, da je vidim, kako uz onu muklu tutnjavu prolazi sabrano, svečano mimo nas. Ko bi mi u onaj čas bio rekao: da ona eskadra prisustvuje u nekoj cesti i svome vlastitom sprovodu!

Što je pak do grofa, u njemu mora da se nešto grdno motalo, jer je kao krpa blijeđ nekako stakleno i izgubljeno buljio — u one mrke lađe, u njihove napola stijega izvješene zastave, u — dim, što se crnio kao i dani, što su imali da slijede. Trgnuo se tek onda, kad nam se lađa na valovima, što su ih bojni brodovi od sebe otiskivali, uznjihala, pa kao da za sebe govori, izusti:

— Ne sluti na dobro...

Na povratku nije progovorio ni rijeći, a čim uljegosmo u luku, ~~on je~~ se iskrca, nazva mi laku noć i ode.

— Malo ga potreslo, — rekoh i sažeh ramenima. Držao sam, da će se kroz noć razvedriti, ali se prevarih. Sjutradan, kad se spustio k meni, bio je još bljedi no juče, i zamisli moje čudo, kad mi onim nekim čudnim, gotovo sasvim promijenjenim glasom reče:

— Vičiću — vidim, nešto će se zamiješati... pa hoću da budem bliže svojima. Ja idem — a »Elinor« ostaje tu: ja ti je poklanjam...

I da je moja glava u onaj mah i mogla nešto da smisli, ja ne bih bio mogao da mu što kažem — a ne bih imao ni kada, jer se gotovo u isti trenutak oprostio i udaljio brzim koracima, kao da ga neko goni.

A ja ostah sam s »Elinorom«. Ali ne za dugo. Jednog dana poslije dvije godine uzeše i mene, i već sjutradan morao sam pod pušku. Cijelu noć uoči polaska radio sam na lađi i mučio se, da je što jače pričvrstim. Neko vrijeme bio je sa mnom i čoravi Zvanić, kome sam je neprestano preporučivao. Odabroa

*1. Što ga potresla? Uz voj je
od moračkih mela srušen ležaj
prvi je uobičajeni folovac ipa
te mi je spustio u obliku*

sam ga upravo zbog onoga njegova slijepoga oka, što ga je činilo trajno nesposobnim za vojnu službu.

Prema jutru sišao sam na kraj, ali ni tada nisam mogao, da se od nje otkinem. Kao prikovan stao sam na mjestu i tužno gledao u one dvije njene oči na provi, kao u dvije suze... Možda su ono bile kapi mora, u kojima su se sada odrazivale posljedne zvijezde, ali svejedno: ja sam i sada uvjeren, da je moja »Elinor« u onaj mah zaista plakala... *Ti de smiju se*

Poslije godine dana primim od Zvanića pismo. Dvije tri riječi, ali crne: »Strašna oluja, Raskopala svu obalu, rastukla sve lađe u luci, no samo tvoju bacila na dno: da joj je srce puklo za tobom, vele u mjestu i smiju se.«

Neću da ti kažem, kako mi je bilo i što sam sve uradio i koliko sam se morao da ponizim, dok su me dodijelili kući, nekom ribarskom društvu. Ej, da si ti mene video, kad sam ono sa stanice jurio ovamo! Ni da su me svi vjetrovi nosili: i prije negoli bi izbrojio deset — eto ti mene ovdje. Gat do polovice pod vodom, a od moje »Elinor« viri samo »bompreš« i komad prednjeg, prelomljenog jarbola, kao da bi potopljena lađa htjela da mi kaže: evo, tu sam ti!.. Bacim se u nečiji čamac, protisnem se do »bompreša«, pogledam pod vodu: jao, brate, da ti je vidjeti bilo one dvije oči, kako su me milo pogledale! Mogu oni u mjestu, da se smiju, ali neće nikada znati, koliku su istinu rekli, kad su ono htjeli da se narugaju srcu moje potopljene »Elinor«.

Koliko sam nježnije mogao, pomilujem je rukom po »bomprešu« i pogledam bolje pod vodu. Sila mora bacila ju je među dva grebena, što joj sada držahu krmu kao u klijestima. Tu ima mnogo kvara, dok je prednji dio prilično pošteđen. Sad nije druge, nego istući gdjegod nešto novca i dignuti je pa s njome na suho.

Sreća me namjerila na prijatelja, koji je već ionako bio bacio oko na moju rođenu kuću..., te s pozajmljenim novcem najmim »pontun«, i nedjelu zatim nad »Elinorom« se rasklopila voda: kako je digoše, tako je i spustiše na kraj.

Bijedna »Elinor«! Zadak krme — podrtna, hrptenica gotovo sva smrskana, letve i popela popustila — na mjestima izvirila rebra, ali čila i zdrava kao da su od ocijela. Kad ih »zakalafatamo« kako treba, još će, rekoh, »Elinor« da zasine na suncu kao golubica.

I zasinula je: prodao sam rođenu kuću i sve u njoj, samo da mi moja brodica bude opet onakva kao što je bila. I zaista: kad se tri mjeseca zatim našla sva opremljena opet u moru, bila je tako bijela, da se je pokraj nje snijeg, što je onih dana zapao, cinio kao vošak.

Otada mi je ona bila i ognjište i ložnica — pa nas se dvoje još jače sljubisemo. Štaviše: ja sam s njome vodio i razgovore, a mornači uokolo po lađama mislili, da buncam. I opet su mi pjevali: »u njoj sjedi okovan delija...«, ali mene to nije smetalo, naprotiv.

I tako prođoše dvije godine i nekoliko mjeseci. Jednog dana upravo da ču u čun, pa na kraj, a to mi slučajno pade oko na čovjeka, što me s obale gledao s nekim drugarskim, meni dobro poznatim osmijehom. Bio je on, grof... Koliko bi okom trenuo, već sam se našao uza nj. Dugo mi je tresao ruku i pitao me sad ovo, sad ono, a ja odgovarao onako, kako mi je dolazilo u pamet.

— Ti uvijek kao momak — potapša me kao ono negda po ramenu.

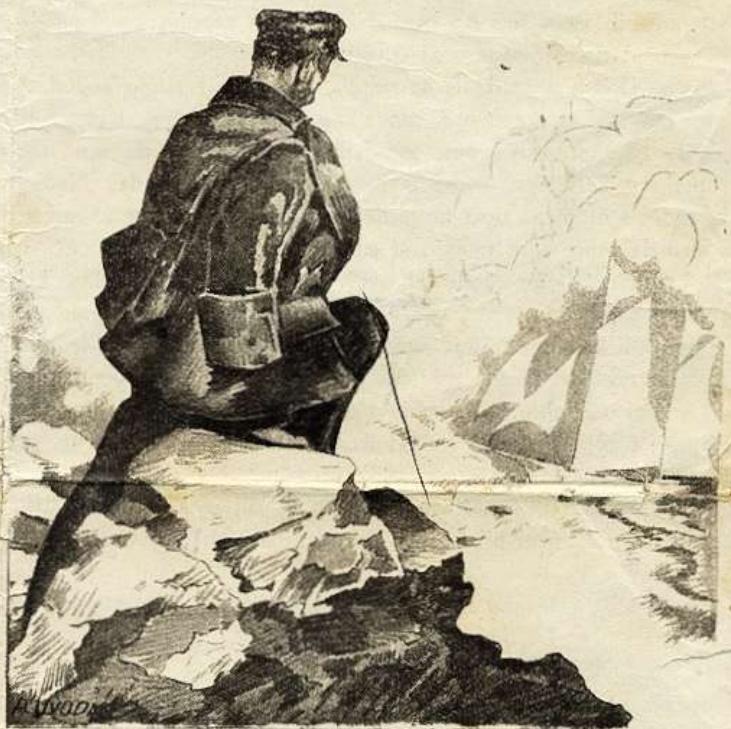
Ja sam pak nasuprot opazio na njemu velike promjene: u licu postarao, kosa mu pobijelila, malo se i ~~odnesao~~, što se naročito vidjelo na odijelu, prije uvijek biranom. Ali fin i srdačan kao i u one prošle dane.

Uze me ispod ruke i povede u park. Putem mi iskaza, što je sve doživio u ratu, kako je bio ranjen pa zarobljen i kako je odmah poslije primirja u nekoj spekulaciji izgubio sve i nedavno se zapleo u neki dug, s kojim da je povezana njegova čast...

Dok je govorio, mene je u dva tri puta žignulo nešto posred srca. I moja me slutnja nije prevarila: dug, uz koji je bila povezana ona neka njegova čast, imala je da plati »Elinor«...

— Znam, reče, što si ti od svoga bacio na nju, ali to će ti ja u zgoditi da vratim... Ako ti ne dostaje moja riječ...

Što da činim? Da tužim? I kad bih htio — na osnovu čega? Rečeno je doduše bilo, da je lađa moja, ali to nije nigdje napisano.

... opet ona, moja »Elinor«, moja »Elinor«...

— Ko ti je kriv, ludove, te si išao da zabijaš čavle u tuđi brod? — smijali se ljudi oko mene. I s pravom.

Da se otmem ruglu, pokupih se i odoh onkraj granice, a da se i ne oprostih s mojom golubicom u luci. Nije mi dalo srce.

Nova postojbina — nova služba: u luci, u nevelikom kiosku, prodavao sam putne karte. Oko moje daščarice neprestana vreća, pa čegrtanje »vinča« i klika istovarača. I ja sam mislio, da će u toj buci da zaboravim — — —

Nikako: između mene i mog života oviše se bijelilo ono dragi jedro... Svake bih večeri iza navršene službe obilazio luku i stao na ulazu i do kasno u noć gledao duž pučinu, neće li mi se odnekud da pojavi ono bijelo krilo... Ja sam ti već rekao: ljubav je ljubav: ona će, ako je zaista prava i jaka privući k tebi i Učku, kamo li neće lađu... Zato sam se ja i nadao i čvrsto vjerovao, da će je jednoga dana ugledati... I ta me vjera nije izdala. Da pravo kažem, kad sam je u prvi mah zapazio, mislio sam, da snivam, ali sam ubrzo došao k sebi

i razabrao, da je ono zaista moja negdašnja »Elinor«. Ta ~~zadužba~~ kako me gleda onim svojim dobrim očima: ni da će me njina da progruta, Dva koračaja i već me evo do nje. Na dohvatu su mi sartije prednjeg jarbola, i ja predem rukom preko njih, kao što bi zaljubljen mladić svojoj djevojci preko kose. Na krni je nešto zaposlen čoravi Zvanić. Ja ga zovnuh. On pridigne glavu, pretraži sve uokolo onim svojim jedinim okom, pa me ugleda, živo se trže, skoči na kraj i u nekoliko mi riječi iskazi, što se desilo.

Čovjek, veli, kome je grof prodao ladanju, zapao također i dug, pa da mu je ne zaplijene, doveo ju je ovamo preko granice. Zapravo, on bi htio s njome još nekud dalje, no — je li »kurenat«, je li što drugo — ona nesamo što neće da hvata naprijed, već sve se nekako nagnje i vuče ovamo, te ja — kako da ne po mislim, te se zaželjala svog negdašnjeg gospodara? — nasmija se široko čoravi Zvanić.

A meni bijaše da proplačem od tuge, sreće, slasti — ja sam ne bih znao reći od čega... i odmah zapitah:

— A gdje je sada onaj čovjek?

— Otišao u grad, da se raspita, ne bi li je kupio kogod.

Dok mi u razgovoru, eto i tog čovjeka, nekog tregovca iz ~~Tess~~, gdje se vraća mrk gundajući kroza zube, da mu nije uspjelo naći nikoga, kome bi je *narinuo*. Što će sada? Natrag ne može s njome, a opet ne može tu ni da trati vrijeme ni novac. I stao da psuje brod i čas, kad ga je kupio.

Kud ćeš bolje zgoditi od ove? Ja ču je, teku, nesamo besplatno nadgledati, vec i ~~mastro age~~, da joj i kupca nadem. Malo me omjeri, ali kad mu Zvanić kaza, ko sam i što sam, on se jednim mahom razvedri, preda mi ladanju i ode. I ja se evo opet nadoh na mojoj »Elinor«. Sve moje slobodno vrijeme provodio sam na njoj i uvijek nalazio štograd da poskinem i opet postavim, da prebacim ~~zzuzam ili stegnem~~. I opet ~~kao i nekad~~ vodio ~~sam~~ s njome svoje stare razgovore, a kad bi joj uveće kroza sartije strujao vjetar, meni bijaše, kao da mi sada i oni pjeva:

*Vozila se po moru galija,
U njoj sjedi okovan delija....*

Na kupca nisam, dakako, ni časkom pomicljao.

Ali je mislio on, gazda Trščanin. I našao ga. I ja sam morao opet da se iskrčam i da učinim, što bi u takvoj zgoditi svaki pravi mornar uradio: da pljunem. Na sreću i sudbinu svoju. I na sve drugo....

I tako je došao dan, kad ju je i novi gazda, nekakav crni haramija — izveo iz luke. Nije mi dalo srce, ali sam ipak došao da i to vidim. I gle čuda! Vjetra ima, a nijedno jedro neće da hvata. Svijet na obali kimao glavom i preklapao:

— Da nije »kurenat«?

— Kakav »kurenat«! Da muha u nj pade, ne bi je ponio.

— E, a onda — šta?

I ostali s nosovima u vis, dok se »flok« malo ne nadu i ladica uze da se pomiče naprijed. Ali kako? Kao da ti neko ispred nosa odvodi tvoje milo i vjerno psetance, a ono se sve onako privezano na uzici okreće k tebi, propinje se i očima te moli, da ga ne pustiš...

Nikada se u životu nisam rasplakao kao u onaj dan.

A osam dana iza toga stigla mi je lijepa svota, što mi je posla grof — moj prijatelj i poštenjak.

Onda sam htio da zaboravim. I jednog se dana uputim prema bližnjem »škveru«, da naručim čamac, pa da se po njemu motam i premećem, ne bi li mi život bio manje pust i prazan. Nisam se žurio, a držim, da nisam mislio ~~našao~~ sam kao mašina. Kad najednom ~~stani~~ zamor glasova prinudi me da podignem glavu i pogledam niza strmicu dolje na hridine. Nadvirim se nad prsobram, da vidim, što je — i prije nego što sam mogao da povjerujem svojim očima, noge mi klecnuše. Klecnuše mi, brate, kao da mi ih je neko oko koljena posjekao.

Opet ona — moja »Elinor«, ali sva nagnuta, tako da joj se prednji jarbol zapleo među grane nekakvog drveta na obali.

Jednim se mahom prebacim preko prsobrana i dokoturam do gomile, što se zgrnula do broda: i ~~iz dvije tri~~ riječi razumio sve. Lada je nosila kontraband: nekakva fina vina i likere, što je sve imala da iskrca negdje na otoku. Do granice išlo sve u redu, ali kad je trebalo da se potegne na desno, jedro nikako da nosi, iako vjetar nije bio baš nepovoljan. Pokušaj jedno, pokušaj drugo — nijedna »manovra« ne pomaže: mjesto na desno, ona neće nego na lijevo prema kraju i grebenu, na ~~koje~~ ju je cekala financijska straža... Neka ~~zumije~~ ko može i hoće, režao gazda, crni onaj »filibustijer« pljuckajući na stranu.

Ja — ja sam sve razumio. I kad se, osim dvojice finansa, svi razidoše, ja ostah sâm pokraj nje onako nagnute, izranjene, s bônim očima okrenutim k meni, kao da me moli, da je ne ostavljam....

I nisam je ostavio: novac, što sam ga primio od grofa, upravo je dotekao, te je »Elinor« na dražbi mogla da ostane — meni....

Vičić zamukne pa ispraznjujući pepeo iz lule reče gledajući u zeleno-žute vode:

— I oni bi htjeli, da je prodam.... A ne znaju, da bi se ona k meni opet vratila.... nadoda glasom, što je sav drhtao od neizmjerne vjere i ljubavi.

(Sustav)

VIKTOR CAR EMIN

an 5

0825
0826

081

5.1.69.6

081 081